

[Ministeren for Grønland.]

len. De øvrige 8 dimittender er efter endt praktikantophold forblevet hernede for videre uddannelse, hovedsagelig på seminarier.

Når vi trods dette alligevel har ment, at tiden nu må være inde til, at uddannelsen ved seminariet i Godthåb tilrettelægges på anden og bedre måde, skyldes det navnlig, at det grønlandske skolevæsen er inde i en rivende udvikling, og det ikke alene hvad børnetallet og dermed lærerbehoget angår, men også med hensyn til selve undervisningens omfang og indhold. Med hensyn til børnetallet og lærerbehoget kan jeg oplyse, at antallet af skolesøgende børn i dag er godt 6.000, men at det i 1975 vil være oppe på ca. 14.000, hvorved må tages i betragtning, at der i Grønland sammenlignet med danske skoleforhold er langt større spredning af skolestederne.

Antallet af lærere ved det grønlandske skolevæsen er for tiden ca. 350, hvoraf ca. 150 har dansk lærereksamen. Af den sidstnævnte gruppe er 13 fuldt dobbeltsprogede. Forårsaget af det stærkt stigende børnetal og en påtænkt indførelse af et obligatorisk 8. og 9. skoleår forventes der i 1975 at være behov for over 700 lærere.

Af den samlede lærerstab udgør de udsendte danske lærere 40 pct. Den øvrige del omfatter grønlændere med dansk lærereksamen, med grønlandsk seminarieuddannelse, med kateketskoleuddannelse samt uden nogen uddannelse. Alene de to sidstnævnte kategorier — de kateketskoleuddannede, hvis uddannelse er meget middelmådig, samt de uddannede — udgør ca. 25 pct. af den samlede lærerstab. At dette forhold givetvis har meget uheldig indflydelse på undervisningens kvalitet, behøver jeg vist ikke nærmere at komme ind på.

Hertil kommer yderligere, at selve undervisningen i skolen fremover vil stille yderligere store krav til lærerne, hvorfor det ikke vil være forsvarligt fortsat at udanne lærere i Grønland, der fagligt er ringere udrustede end lærere med almindelig dansk seminarieuddannelse. De lærere, der uddannes nu, vil forhåbentlig komme til at virke i skolevæsenet lang tid fremover; de vil nemt på grund af den utilstrækkelige uddannelse blive utilfredse og komme til at hæmme skolens udvikling i fremtiden.

Uddannelsen af grønlandske lærere er derfor det mest presserende problem inden for det grønlandske skolevæsen, og situationen, som den tegner sig i dag, er alt andet end opmuntrende med hensyn til en hurtig forøgelse af antallet af grønlandske lærere. Der findes for øjeblikket 9 grønlandske elever på danske lærerseminarier, hvortil kommer 6 i forberedelsesklasser. Af disse bliver 2 færdige i 1964, men det er i høj grad uvist, om de vender tilbage til Grønland.

Herudover er 4 lærere med grønlandsk seminarieuddannelse efter den nuværende ordning på praktikanttjeneste her i landet. Af disse har 2 ønsket at fortsætte på et dansk seminarium, og 1 er fratrådt.

Endelig er der på seminariet i Godthåb 6 elever i første klasse, men ingen i anden klasse.

De lærere, der i dag udgår fra seminariet i Godthåb, har ikke de samme lønnings- og avancementsmuligheder som lærere med dansk uddannelse, og det er nok en af hovedårsagerne til den svigtende tilgang til det nuværende seminarium.

For at øge tilgangen til lærergerningen bør denne gøres mere tiltrækkende, hvad løn- og avancementsmuligheder angår, og undervisning i Godthåb må give lærerne en lige så kvalificeret faglig uddannelse som den, der gives på et dansk seminarium.

Forslagets hovedtræk er følgende:

Til optagelse kræves bestået en prøve, som man eventuelt kan forberede sig til i 1—2-årige præparandklasser. Selve uddannelsen varer i fire år, således at undervisningen det tredje år foregår i Danmark. Kravene svarer kvalitetsmæssigt, men i visse fag ikke indholdsmæssigt til de krav, der stilles på seminarierne hernede.

Eksamen skulle kunne give ret til samme løn- og forfremmelsesmuligheder som en dansk folkeskolelærereksamen. Eksamen kan — suppleret med visse tillægsprøver i enkelte fag — give adgang til ansættelse i skolevæsenet i Danmark.

Eleverne søges uddannet netop til den gerning, de får i det grønlandske samfund. En særlig valgfri linje med kirkeligt speci-ale opretholdes.

Ved udarbejdelsen af nærværende lovforslag er der efter enstemmige henstillinger fra skoledirektionen i Grønland, rektor for